

morales: que simpliciter faciunt hominem bonum
ut s̄ dictum est. et ideo non est similis ratio.

Ad octauum sic pro

cedit. Videtur quod caritas non sit forma virtutum
forma. n. alicui rei: uel exemplaris uel essenti-
alis. scilicet caritas non est forma exemplaris aliarum virtu-
tum: quia sic oporteret quod alie virtutes essent eius-
dem speciei cum ipsa. sicut etiam non est forma essen-
tialis aliarum virtutum: quia non distingueret ab alijs.
ergo nullo modo est forma virtutum. ¶ **C**aritas
comparatur ad alias virtutes ut radix et fundamen-
tum: sicut illud **1^a p^o 3°**. In caritate radicati et
fundati. radix autem uel fundamentum non habet rationem
forme: sed magis rationem materie: quia est prima pars
quantitatis. ergo caritas non est forma virtutum. ¶ **C**
Forma et finis et efficiens non coincidunt in deo
numero: ut patet in 2° philosophorum. scilicet caritas dicitur finis
et mater virtutum. ergo non debet dici forma vir-
tutum. ¶ **S**ed contra est quod **Ambrosius** dicit carita-
tem esse formam virtutum. ¶ **R**espondendum quod in mo-
ralibus forma actus attenditur principaliter ex parte
finis. cuius ratio est: quia principium moralium actuum
est voluntas cuius obiectum et quasi forma est finis. semper
autem forma actus consistit in forma agentis. unde or-
do in moralibus id quod datur actui ordinem ad finem
dedit ei et formam. ¶ **M**anifestum est autem secundum predicta quod
per caritatem ordinantur actus omnium aliarum virtutum
ad ultimum finem. et secundum ipsam datur formam acti-
bus omnium aliarum virtutum. et per tanto dicitur esse forma
virtutum. nam et ipse virtutes dicuntur in ordine ad
actum formatos. ¶ **A**d primum ergo dicendum quod cari-
tas dicitur esse forma aliarum virtutum: non quidem ex
exemplari aut essentiali: sed magis effectiue in
quantum. scilicet omnibus formam imponit secundum modum predictum
¶ **A**d secundum dicendum quod caritas comparatur fun-
damento et radici in quantum ex ea sustentantur et nu-
truntur omnes alie virtutes. et non secundum rationem qua sunt
damnum et radix habent rationem cause materialis
¶ **A**d tertium dicendum quod caritas dicitur finis aliarum
virtutum: quia omnes alie virtutes ordinantur ad finem
suum. et quia mater est: quia in se recipit ex alio
¶ **E**x hac autem ratione dicitur mater aliarum virtutum: quia ex
appetitu finis ultimi concipitur actus aliarum
virtutum imperando ipsis.

Deinde conside-
randum est de caritate in ope-
ratione ad subiectum. Et circa hoc
querunt duodecim. primum utrum
caritas sit in voluntate tantum in

subiecto. 2° utrum caritas cause in homine ex acti-
bus precedentibus: uel ex infusione diuina. 3° utrum
infundatur secundum capacitatem naturalium. 4° utrum auge-
atur in homine ipsam. 5° utrum augeatur per addi-
tionem. 6° utrum quilibet actu augeatur. 7° utrum
augeatur in infinitum. 8° utrum caritas uel possit
esse perfecta. 9° de diuersis gradibus caritatis.
10° utrum caritas possit diminui. 11° utrum ca-
ritas semel habita possit amitti. 12° utrum
amittatur per unum actum peccati mortalis.

Ad primum sic proce-

dit. Videtur quod voluntas non sit subiectum caritatis
Caritas. n. amor quodammodo est. scilicet amor secundum primum est in
concupiscibili. ergo et caritas est in concupiscibili et
non in voluntate. ¶ **R**espondendum quod caritas est principalissi-
ma virtutum: ut s̄ dictum est. scilicet subiectum virtutis est ratio
ergo videtur quod caritas sit in ratione et non in voluntate.
¶ **R**espondendum quod caritas se extendit ad omnes actus humanos:
sicut illud. i. ad **Cor.** vlt. Omnia uos in cari-
tate fiant. scilicet principium humanorum actuum est liberum
arbitrium. ergo videtur quod caritas maxime sit in libero
arbitrio sicut in subiecto. et non in voluntate. ¶ **S**ed
3° est quod obiectum caritatis est bonum: quod etiam est obiectum vo-
luntatis. ergo caritas est in voluntate sicut in subiecto.
¶ **R**espondendum quod cum duplex sit appetitus. scilicet sensiti-
uus et intellectiuius quod dicitur voluntas: ut in primo habitum
est. utriusque obiectum est bonum sed diuersimode.
nam obiectum appetitus sensituius est bonum per sensum
apprehensum. obiectum uero appetitus intellectiuius
voluntatis est bonum sub ratione boni puri et
apprehensibile ab intellectu. caritatis autem
obiectum non est aliud bonum sensibile: sed bonum diuinum:
quod solo intellectu cognoscitur. et ideo caritatis sub-
iectum non est appetitus sensituius: sed appetitus intel-
lectiuius. i. voluntas. ¶ **A**d primum ergo dicendum quod
concupiscibilis est pars appetitus sensituius: non autem
appetitus intellectiuius: ut in primo ostensum est. unde amor
qui est in concupiscibili est amor sensituius boni
ad bonum autem diuinum quod est intelligibile: concupi-
scibilis se extendere non potest: sed sola voluntas.
et ideo concupiscibilis subiectum caritatis esse non potest
¶ **A**d secundum dicendum quod voluntas etiam secundum
primum in 3° de anima in ratione est. et ideo per hoc quod cari-
tas est in voluntate non est aliena a ratione: tantum ratio
non est regula caritatis sicut humanarum virtutum
sed regula a dei sapientia et excedit regulam rationis
humane: sicut illud **1^a p^o 3°**. Supereminet scientie
caritatem christi. unde non est in ratione sicut in subiecto: si-
cut prudentia. neque sicut in regulante: sicut in
sticia uel temperantia: sed solum per quandam affinitatem

voluntatis ad rōnes. Ad tūū dicendū q̄
liberū arbitriū nō ē alia potentia a volūtate
ut i p̄ dictum ē. z tñ caritas nō ē in volūtate
fm rōnē liberi arbitry cui act⁹ ē eligere: ele
ctio .n. ē eoz q̄ sunt ad finē. volūtas autē est
ip̄ius finis: ut dī in 3° ethicoz. Unde cari
tas cui⁹ obm ē finis vltimus: magis debz di
ci esse in volūtate q̄ in libero arbitrio.

Ad secundum sic pro

cedit. Videt q̄ caritas nō causet in nob ex
ifusioe. Illud .n. qd̄ ē cōe oib⁹ creatur: nālīē
hoib⁹ iest. sed sic dyo^o dīc in 4° ca^o de viui.
no. oib⁹ diligibile z amabile est bonū dīnū
qd̄ ē obm caritatis. ḡ caritas inest nobis nā
līē et nō ex infusione. ¶ **P.** Quanto aliqd
est magis diligibile: tanto facili⁹ diligi pōt
sz de⁹ ē maxime diligibilis cū sit summe bo
nū. ḡ facili⁹ ē ip̄sū diligē q̄ alia. sz ad alia di
ligēda nō idigem⁹ aliq̄ bitu infuso. ḡ nec etiā
ad diligendū deū. ¶ **P.** Apl̄s dīc. i. ad Lbi
motl. p̄. Finis p̄cepti ē caritas de corde pu
ro z scia bōa z fide nō ficta. sz h̄ tria prinēt
ad actus hūanos. ḡ caritas causat in nob ex
actib⁹ p̄cedētib⁹ z nō ex infusioe. ¶ **Sz** ē
qd̄ apl̄s dīc Rō. 5°. Caritas dei diffusa ē in
cordib⁹ n̄ris p̄ sp̄m sc̄m q̄ dat⁹ ē nob. ¶ **R.**
dicendū q̄ sic dictū est. caritas ē amicitia q̄
dam hois ad deū fundata sup̄ dīcātiōez b̄i
tudinis et̄ne. hec autē coicatio nō ē fm bona
nālīa: sz fm dona ḡtuita: quia ut dī Rō 6°
Gr̄a dei vita et̄na. vñ z ipsa caritas faculta
tem nature excedit. qd̄ autē excedit nature
facultatē n̄ pōt eē neqz nālē neqz p̄ potētias
nālēs acq̄sitū: ga effect⁹ nālīs nō trāscēdit
suā causā. vñ caritas nō pōt neqz nālīē nob
inesse. neqz p̄ vires nālēs ē acq̄sita: sz p̄ ifusi
onē sp̄s sc̄i q̄ ē amor p̄ris z filij. cui⁹ p̄ci
patio in nob ē ip̄a caritas causata: sic s̄ dīc̄
est. ¶ **Ad p̄mū ḡ dicēdū q̄ dyo^o loq̄tur de**
dilectione dei q̄ fundat sup̄ cōmunicatiōe
nālīū bonoz. z iō nālīē oib⁹ inest. sz caritas
fundat sup̄ qd̄dam dīcātiōe sup̄nālī. vñ nō
ē similis rō. ¶ **Ad secūdū dicēdū q̄ sic de⁹**
scdm se est maxime coḡscibilis non tñ nob
p̄p̄ d̄fectū n̄re cognitiōis q̄ d̄pendet a reb⁹
sensibilib⁹. ita etiā deus in se ē maxie diligi
bilis i q̄tū ē obm b̄titudinis. sz h̄ mō nō est
maxie diligibilis nob p̄p̄ inclinōnē affe
ctus n̄ri ad visibilia bona. vñ p̄z q̄ ad deum
maxime diligendum hoc modo nostris cor

oibus necesse est q̄ etiam caritas infundatur
Ad tūū dicēdū q̄ cū caritas dīc̄ in nob
procedere ex corde puro et conscientia bo
na z fide nō ficta: h̄ referēdū ē ad actū cari
tatis q̄ ex p̄missis excitat: uel etiā h̄ dī: ga
huiusmōi act⁹ disponit hoiez ad recipiēdū
caritatis infusioē. Et silīē etiā dicēdū ē de
eo qd̄ Aug⁹ dīc q̄ timor̄ introducit caritatē
z de hoc qd̄ dicitur in glo. Math. p̄. q̄ fides
generat spem z spes caritatem.

Ad tertium sic proce

dit. Videtur q̄ caritas ifundat fm capaci
tatē nālīū. Dicit̄ .n. Math. 25° q̄ dedit vni
cuiqz fm pp̄am vtutē. sz caritatē nulla vtus
p̄cedit i hoie nisi nālīs: ga sine caritate nulla
ē virt⁹: ut dictū ē. ḡ fm q̄titatē virtutis nālī
infūdīē hoī caritas a deo. ¶ **P.** Dīuz ordia
toz adinuicē secūdū p̄portioē p̄mo. sicut
videm⁹ q̄ in reb⁹ nālīb⁹ forma p̄portioatur
materie. z i donis ḡtuitis gl̄ia p̄portioatur gr̄e
sz caritas cū sit p̄fectio n̄re ē cōp̄at ad capa
citatē nālē: sic secūdū ad p̄mū. ḡ videt q̄
caritas ifundat fm nālīū capacitatē. ¶ **P.**
Hoies z angeli fm eandē rōnē p̄cipāt b̄i
tudine: ga i vt̄isqz ē silīs b̄titudinis ratio:
ut habet Math. 22°. z Luc. 20. sz in āgelis
caritas z alia dona ḡtuita sunt data fm ca
pacitatē nālīū: ut maḡ dicit. 3. dīf. sc̄m libri
sn̄iaz. ḡ idē videt eē i hoibus. ¶ **Sz** ē qd̄
dī Joh. 3°. Sp̄s vbi vult spirat. z i. ad Cor̄
12°. Dec oīa opat vñ z idē sp̄s: diuidēs sin
gul⁹ put vult. ḡ caritas dat nō fm capacita
tē nālīū: sz fm volūtate sp̄s sua dona distri
buēt. ¶ **R.** dicēdū q̄ vniuscuiusqz rei q̄tī
tas d̄pēdet a p̄p̄a causa rei: ga vniuersalioz
causa effectū maiozē p̄ducit. caritas autē cuz
supercedit p̄portioē nature hūane: ut dic
tu ē n̄ d̄pēdet ex aliq̄ nālī virtute: sz ex sola
gr̄a sp̄s sc̄i eā infūdētis. z iō q̄titas carita
tis nō dependet ex cōditiōe n̄re ul ex capa
citate nālī vtutis: sed solū ex volūtate spirit⁹
sancti distribuentis sua dona. put vult. Un̄
z apl̄s dīc ad Eph. 4°. Vnicuiqz n̄r̄m data ē
gratia fm mensurā donatiōis xp̄i. ¶ **Ad p̄i
mū ḡ dicēdū q̄ illa vt⁹ fm quā sua dōa de⁹**
dat. vnicuiqz ē dispositio ul p̄paratio p̄cedēt
siue conat⁹ gr̄am accipientis. sz h̄c etiā dī
spositioē ul conatū p̄ueit sp̄s sc̄s mouēt
mentē hoīs ul plus uel min⁹ scdm suam vo
lūtatem. Unde z apl̄s dicit ad Col. p̄. Qui

dignos nos fecit l' pte sortis scōz in lumine
Ad secundū dicendū q' forma nō excedit
māe pportioēs s' sūt eiusdē generi. sicut etiā
grā et gl'ia ad idē gen' referūt: q' grā nihil ē
aliō q' qdā ichoatio glorie i nob. sed caritas
et nā nō p'inet ad idē gen'. et iō nō ē filis rō.
Ad tertiu' dicendū q' angel' ē intellectu
alis nature. et fm suā cōditioē cōpetit ei ut
totaliter ferat' in oē id in qd ferf: ut in p' ha
bitū ē. et ideo in supiorib' angelis fuit maior
conat' ad bonū in p'seuerantib'. et ad malū i
cadētib'. et iō supior' angelozū p'sistentes fa
cti sunt meliores. et cadentes facti sūt peio
res alijs. s' hō ē nature rōnalis: cui cōpetit eē
q'q' in potentia et q'q' in actu. et iō non o'z
q' ferat' totalit' i id i qd ferf. s' ei' q' h'z melio
ra naturalia pōt eē minor conat'. et ecōuer
so. et ideo nō est simile.

Ad quartum sic pro

cedit. **V**idē q' caritas augeri nō possit. Ni
hil. n. auget' nisi quantū. duplex aut' est quan
titas. s. dimensiuā et virtualis: quaz p'ma ca
ritati nō cōuenit cū sit qdaz spūalis pfectio
virtualis aut' quātitas attendit' fm o'ba fm
que caritas nō crescit: q' minima caritas di
ligit o'ia q' sūt ex caritate diligēda. q' caritas nō
augetur. **S**ed qd est in timino nō recipit
augmentū. s' caritas ē in timino q' si maxima
virtutū eris et sumus amor optimi boni. q'
caritas augeri nō pōt. **S**ed augmentū qdam
mor' ē. q' qd auget' mouet. qd q' auget' essen
tialiter mouetur essentialiter. sed non mo
uet' essentialiter nisi quod corūp'itur uel ge
nerat'. q' caritas nō pōt augeri eēntialiter ni
si forte de nouo generet' uel corūp'at. qd ē i
cōueniēs. **S**ed qd Aug' dic sup' Job. q'
caritas meref' augeri ut aucta mereat' et pfi
ci. **R**' dicēdū q' caritas vie pōt augeri. Ex
h. n. dicimur eē viatores q' i deū tendim' q'
ē vltim' finis n're b'itudinis. in hac etiā via
tanto magis pcedim' quanto deo magis p
pinquam'. cui nō appropinq' passib' corpis
s' affectib' mētis. hāc aut' p'pinq'atē facit ca
ritas: q' ipsam mēs deo vnif' et iō de rōne
caritat' vie ē ut possit augeri. si. n. nō posset
augeri: iam cessaret vie processus. et iō apls
caritatē viā nomiat dicens. i. ad Cor. i. ad
huc excellētiōē viā vob' demonstro. **A**d
primū q' dicendū q' caritati nō uenit quan
titas dimēsiua s' solū quātitas virtualis. q' nō

solū attenditur fm numez o'boz: ut. s. plura
ul' pauciora diligant'. s' etiā fm intētionem
actus: ut magis uel min' aliqd diligat'. et h'
mō v'ualis quātitas caritat' auget'. **A**d se
cundū dicendū q' caritas ē in sumo ex pte
obi: inq'ntum. s. eius obm est sumū bonū. et ex
h' seq' q' ipsa sit excellētiōz alijs v'utibus. nō
tū ē caritas in sumo q'ntū ad intētionē actus
Ad tertiu' dicendū q' qdā dixerunt carita
tem nō augeri fm suā e'entia. s' solū fm ra
tionem in subo ul' fm feruorem. s' hi p'p'riā
vocē ignorauerūt. cū. n. accidēs sit cui' esse
est inesse: vnde nihil ē aliud ipsam fm esse
tiam augeri q' eā magis inesse subo. qd est
magi eā radicari in subo. **S**icut etiā ipsa eēn
tialit' ē v'itus ordinata ad actū. vñ idē ē ipsā
augeri fm eēntiam. et ipsā h're efficaciaz ad
p'ducēdū feruētioz dilectiois actū. auget'
q' eēntialit': nō qdē ita q' eē incipiat ul' eē de
finat' in subo: sicut obiectio illa pcedit. s' ita
q' magis ac magis in subo eē incipiat.

Ad quintuz sic proce

ditur. **V**idē q' caritas auget' p additionē.
Sic. n. ē augmentū fm quātitate corporalē
ita fm quātitate virtualē. s' augmentū quan
titatis corporalis fit p additionē. **S**ic. n. p'bus
in p' de gnātioē q' augmentū ē p'cepti ma
gnitudini additamētū. q' etiā augmentū cari
tatis qd ē fm v'ualē quātitate erit p additi
onē. **S**ed Caritas in aia est quoddā spūale
lumē: fm illd. i. Job. 2. Qui diligit frēm suū
in lūie manet. s' lumē crescit i aere p addi
tionē. sicut in domo lumē crescit alia cande
la supaccēsa. q' etiā caritas crescit in aia p
additionē. **S**ed Augere caritatē ad deū pri
net: sicut et ipsam creare: fm illd. 2. ad Cor.
9. Augēbit incrementa frugū iusticie vestre.
sed deus p'mo infundendo caritatē aliqd fa
cit in aia qd ibi p'us nō erat. q' etiā augendo
caritatē aliqd ibi facit qd p'us non erat. q' ca
ritas auget' p additionē. **S**ed q' caritas
est forma simplex. simplex autē additū sim
plici nō facit aliqd maius: ut p'bat' in 6. phi
sicoz. q' caritas nō auget' p additionē. **R**'
dicendū q' ois additio ē alicui' ad aliquid
vnde in o' additioē oportet saltē p'intelli
gere distinctionē eozū quoz vñū addit' al
teri ante ipsam additionē. si q' caritas addat'
caritati: oportet p'supponi caritates addi
tā ut distinctā a caritate cui addit' nō qdē ex

necessitate fm esse sz saltē scdm intellectum:
 posset. n. de^o etiā quātitatē corpālē augere
 addēdo aliquā magnitudinē non prius exi-
 tem: sed tūc creatā. que quōis pri^o nō fuerit
 in rez natura: hz tū i se vnde ei^o distinctio
 intelligi possit a quātitate cui addit. si g^o caritas
 addat caritati oportet psupponere ad min^o
 scdm intellectū distinctionem vni^o caritatis
 ab alia. Distinctio autē i formis ē duplex. vna
 quidē scdm spēs alia autē scdm numez. disti-
 ctio quidē fm spēm in habitib^o ē fm oborū
 diuersitatem. distinctio vero fm numez est
 scdm diuersitatem subiecti. **P**ōt g^o ptingere
 q^o aliquis hūitus p additionē augeat. dū extē
 ditur ad qdā oba ad q^o pri^o se nō extēdebat.
 et sic augeat scia geometrie i eo qui de nouo
 incipit scire aliqua geometricalia que prius
 nesciebat. h^o autē nō pōt dici de caritate: q^o
 etiā minima caritas se extēdit ad oīa illa q^o
 sunt ex caritate diligenda. nō g^o talis additio
 i augmēto caritatis pōt itelligi psupposita
 distinctione scdm spēs caritatē addeat ad eaz
 cui addit. relinq^o g^o q^o si fiat additio carita-
 tis ad caritatē q^o h^o sit psupposita distinctōe
 fm numez q^o ē fm diuersitate subor. sicut
 albedo augeat p h^o q^o albū addit albo quōis h^o
 augmēto nō fiat aliqd magi albū. **S**z h^o i
 posito dici nō pōt. q^o subm caritatis nō est
 nisi mēs rōnal. vñ tale caritatis augmētum
 fieri nō posset: nisi p h^o q^o vna mens rōnalis
 alteri adderetur. qd ē impossibile: quōis etiā
 si esset possibile: tale augmētū faceret maio-
 rem diligentē: nō autē magis diligentē. **R**eii^o
 quif g^o q^o nullo mō caritas augeri pōt p ad-
 ditionē caritatis ad caritatē: sic qdā ponūt.
Sic g^o caritas augeat solū p h^o q^o subm magi
 ac magi picipat caritatē. i. fm q^o magis re-
 ducit i actū illi^o z magis subdit illi. hic. n. ē
 augmēti modus ppri^o cuiuslibet forme q^o i
 tendit eo q^o esse hui^o forme totalitē consistit
 in eo q^o iberet susceptibili. z iō cū magnitu-
 do rei consequitur esse ipsius forme: formam
 esse maiore: h^o ē eā magis inesse susceptibili
 nō autē aliam formam aduenire. h^o n. esset si
 forma haberet aliquā quātitatē ex seipsa
 nō p cōparationē ad subm. **S**ic g^o et caritas au-
 get p h^o q^o itēdit i subo. z h^o ē ipsā augeri fm
 essentiā: nō autē p hoc q^o caritas addat cari-
 tati. **A**d p^o mū g^o dicēdum q^o quantitas cor-
 palis hz aliqd inq^o tū ē quantitas. z aliquid
 inq^o tū est forma accidētalis. in quantum

est quātitas hz q^o sit distiguibilis scdm situm
 uel scdm numez. z iō h^o mō considerat aug-
 mentū magnitudinis p additionē: ut p^o in
 aialibus. inq^o tū vero ē forma accidentalis
 est distiguibilis solū scdm subm. z fm h^o hz
 ppriū augmētū sicut z alie forme accitales
 p modū intētionis ei^o i subo: sicut p^o in his
 q^o rarefiūt: ut pbat in 4° phisicor. z filit scie-
 tia hz quātitate inq^o tū ē hit^o ex pte obiectorū
 et sic augeat p additionē inq^o tū aliquis plura
 cogit. hz etiā quātitatē inq^o tū est qdam
 forma accidentalis ex eo q^o inest subo. z fm
 hoc augeat in eo qui certius eadē scibilia co-
 gnoscit nūc q^o pri^o. filit etiā et caritas habz
 duplicē quātitatē: sz fm eā q^o ē ex pte obiec-
 ti nō augeat: ut dictū ē. vñ relinq^o q^o p solā
 intensionē augeatur. **A**d secūdū dicēdū
 q^o additio luminis ad lumē pōt itelligi sic
 q^o intendit in aere. pp^o diuersitate lumina-
 riū causantiū lumē. sz talis distinctio nō hz
 locū in pposito: q^o nō est nisi vñ lumiere
 influens lumen caritatis. **A**d t^o dicēdū
 q^o infusio caritatē ipoztat quādā mutationē
 scdm h^o e caritatē z non h^o e. z iō oportet q^o
 aliqd adueniat qd pus nō infuit. sz augmēta-
 tio caritatis ipoztat mutatiōez scdm magis
 z minus habere. et ideo non oportet q^o ali-
 quid insit quod pus non infuerit. sed q^o ma-
 gis insit qd prius min^o inerat. z h^o ē qd facit
 de^o caritatē augendo. f. q^o magis insit. et q^o
 pfectius similitudo spūs scī picipes in aia.
Ad sextum sic proce-
 dit. **C**idē q^o qlibet actu caritatis caritas au-
 geat. **A**d. n. pōt id qd mai^o ē: pōt id qd min^o
 ē. sed qlibet act^o caritatis pōt mereri vitam
 eā q^o mai^o ē q^o simplex caritatis augmētū:
 q^o vita eāna icludit caritatis pfectiōez. g^o ml-
 to magis qlibet act^o caritatis caritatē augz
P. Sicut hūitus vtutū acq^o sitaz generat
 ex actibus. ita etiā augmētū caritatis causat^o
 tur p actū caritatis. sz qlibet act^o virtuosus
 opat ad vtutis gnātionē. g^o etiā qlibet actus
 caritatis opat ad caritatis augmētū. **P**.
Bregl^o dicit q^o i via dei stare retrocedē ē. sed
 null^o dū mouet actu caritatē retrocedit. g^o q^o
 cūq^o mouet actu caritatē pcedit i via dei. g^o q^o
 libz actu caritatē caritas augeat. **S**z h^o ē q^o
 effect^o nō excedit vtutē cause. sz q^o aliq^o
 act^o caritatē cū aliq^o tpe ul remisiōe omittit
 non g^o pducit ad excellētiorē caritatē. sed

magis disponit ad minore. **R.** dicendum quod augmentum spirituale caritatis quodammodo sicut est corporali augmento. augmentum autem corporale in animalibus et plantis non est motus continuus. ita. scilicet quod si aliquid tantum augetur tunc tempore: necesse sit quod per portionaliter in quolibet parte illius aliquid augetur. si autem contingit in motu locali. scilicet per aliquid tempus non operatur disponens ad augmentum et nihil augens actum. et postmodum perducit in effectum id ad quod disponerat augendo ipsum animal vel plantam in actu ita etiam non quolibet actu caritatis caritas augetur sed quilibet actus caritatis disponit ad caritatis augmentum. in quantum ex uno actu caritatis homo redditur promptior iterum ad agendum secundum caritatem et habilitate crescente homo prouidet in actibus feruentioribus dilectionis quousque conetur ad caritatis perfectum. et tunc caritas augetur in actu. **Ad primum** ergo dicendum quod quilibet actus caritatis meretur vitam eternam non quod statim exhibenda: sed suo tempore. sicut etiam quilibet actus caritatis meretur caritatis augmentum: non tamen statim augetur. sed quousque aliis conatur ad huiusmodi augmentum. **Ad secundum** dicendum quod in generatione virtutis acquirite non quilibet actus complet generationem virtutis. sed quilibet operatur ad eam ut disponens. et ultimus quod est perfectior agens: in virtute omnium precedentium re ducit eam in actu: sicut etiam est in multis guttis cauannibus lapide. **Ad tertium** dicendum quod in vultu dei procedit aliis: non solum dum actu caritas eius augetur. sed etiam dum disponit ad eius augmentum.

Ad septimum sic procedit.

Uides quod caritas non augetur in infinitum. **Q**uia. non motus est ad aliquem finem et terminum: ut dicitur in 2° metaphisicorum. sed augmentum caritatis est quodam motus. ergo tendit ad aliquem finem et terminum. et caritatis in infinitum non augetur. **R.** Nulla forma excedit capacitatem sui subiecti. sed capacitatis creature rationalis que est subiectum caritatis est finita. ergo caritas in infinitum augeri non potest. **R.** De finitum per continuum augmentum non potest peruenire ad quantitatem alterius finitum quantumcumque maioris: nisi forte id quod accrescit per augmentum semper sit minus et minus. sicut plus dicitur in 3° philosophicorum. quod si unius linee addatur quod subtrahitur ab alia linea que in infinitum diuiditur. in infinitum additione facta nunquam perueniet ad quandam determinatam quantitatem que est composita ex duabus lineis diuersis: ea. scilicet ex qua additur. et ea cui additur quod ex alia subtrahitur. quod in proposito non contingit. non enim necesse est ut secundum caritatis augmentum sit minus

quod plus. sed magis probabile est quod sit equale aut maius. cum ergo caritas patrie sit quiddam infinitum. sed caritas vite in infinitum augeri potest. sequitur quod caritas vite possit sibi adequare caritatem patrie quod est inconueniens. non ergo caritas vite in infinitum potest augeri. **S**ed est quod apud dicitur ad philosophum 3°. **N**on quod iam acceperit: aut iam perfectum sum. sequor autem si quod non apprehendam. ubi dicitur glossa. **N**emo fidelium et si multum profecerit dicat sufficit mihi. quod non habet dicitur de via ante finem. ergo si caritas in via potest magis ac magis augeri. **R.** dicendum quod terminus augmenti alicuius forme potest peruenire tripliciter. **U**no ex ratione ipsius forme que habet terminatum mensuram ad quam cum peruenit fuerit non potest ultra procedi in forma. sed si ultra processum fuerit perueniet ad aliam formam. sicut peruenit in pallore cuius terminus per continuam alterationem aliquid transit uel ad albedinem uel ad nigredinem perueniens. **A**lio ex parte agentis cuius virtus non se extendit ad ulterius augendum formam in subiecto. **T**ertio ex parte subiecti quod non est capax ulteriori perfectionis. nullo autem istorum modo terminum imponit terminus augmenti caritatis in statu vite. ipsa enim caritas secundum rationem proprie spiritus terminum augmenti non habet. est enim participatio quodammodo infinite caritatis que est spiritus sanctus. sicut etiam causa agens caritatem est infinite virtus. scilicet deus. sicut etiam ex parte subiecti terminus huius augmenti prefigi non potest: quia semper caritate ex crescente supercrefcit habitus ad ulterius augmentum. unde relinquitur quod caritatis augmentum nullum terminum prefigat in hac vita. **Ad primum** ergo dicendum quod augmentum caritatis est ad aliquem finem. sed ille finis non est in hac vita sed futura. **Ad secundum** dicendum quod capacitas creature rationalis per caritatem augetur: quia per ipsam cor dilatatur: secundum illud 2° ad Corinthios 6°. **C**or non finit dilatatum est. et ideo adhuc ulterius manet habitus ad maius augmentum. **Ad tertium** dicendum quod ratio illa procedit in his que habent quantitatem eiusdem rationis. non autem in his que habent diuersam rationem quantitatis. sicut linea quantumcumque crescat non attingit quantitatem sufficientem. non est autem eadem ratio quantitatis caritatis vite que sequitur cognitionem fidei. et caritatis patrie que sequitur visionem apertam. unde non sequitur ratio.

Ad octauum sic procedit.

Uides quod caritas in hac vita non possit esse perfecta. **R.** **A**xioma enim habet perfectio in actibus suis

sed i eis no fuit. **Diē. n.** apls ad **Phil. 3.** Nō q iam opbenderim aut pfect^o sim. g caritas in hac vita pfecta esse non pōt. **¶ Aug^o** dicit i libro. **83. q.** q nutrimentū caritatis est diminutio cupiditatis: pfectio nulla cupiditas. **¶ B** non pōt eē i hac vita in q sine perō viuere nō possumus: fm illud. i. **Job. p.** Si dixerim^o qm pctū nō hēmus ipi nos sedu cim^o. oē aut pctū ex aliq iordinata cupiditate pcedit. g in hac vita caritas pfecta esse nō pōt. **¶ Illud** q iā pfectū ē non habet vlti^o crescere. s; caritas i hac vita n pōt eē pfecta. **¶ B** ē q Aug^o dicit sup p̄mā cano. **Job.** Caritas cū fuerit roborata pscitur cū aut ad pfectiōez venerit dic cupio dissolui ⁊ eē cū xp̄o. s; b possibile ē in hac vita. sic i **Paulo** fuit. g caritas i hac vita nō pōt esse pfecta. **¶ B** dicēdū q pfectio caritat^{is} pōt intelligi duplicif. vno mō ex pte diligibilis. alio mō ex pte diligētis. **¶ Ex** pte qdē diligibilis pfecta ē caritas ut diligat aliqd q̄tū diligibile ē. de^o aut tātū diligibilis ē q̄tū bon^o est. bonitas aut ei^o ē ifinita. vñ ifinite diligibilis ē. nulla. n. creatura pot eū diligē ifinite: cū quelibet v̄tus creata sit finita. vnde p̄hunc modū nulli^o creature caritas pōt eē pfecta sed solum caritas dei q̄ seipsū diligit. **¶ Ex** pte vero diligētis tūc est caritas pfecta q̄ diligit tātū quātū pōt. Ad qdēz cōtingit triplicit. **¶ Vno** sic q totū cor hoīs actualif semp ferat in deū. ⁊ b ē pfectio caritat^{is} patrie que nō est possibilis i hac vita: in q im possibile ē pp̄ hūane vite ifirmitatez semp actu cogitare de deo ⁊ moueri dilectiōe ad ipsū. **¶ Alio** ut hō studiū suū deputer ad vacā dum deo ⁊ reb^o d̄nis: p̄missis alyz nisi quātū necessitas p̄ntis vite requirit. ⁊ ista ē pfectio caritatis q̄ ē possibilis i via. nō tñ ē cois oibus h̄ntib^o caritatē. **¶ 3°** mō ita q h̄ntu aliter aliqs totū cor suū ponat in deo ita. s. q nihil cogitet uel velit qd̄ d̄ine dilectioni sit ōrium. ⁊ hec pfectio ē cois oibus caritatem h̄ntibus. **¶ Ad** p̄mū g dicēdū q aplus negat de se pfectionē patrie. vñ glo. ibidem dic q pfect^o erat viator. s; nōdū ipius itineri pfectione puentor. **¶ Ad** secūdū dicendum q b d̄f pp̄ peccata venialia q nō ōriat^o habitui caritat^{is}: s; actui. ⁊ ita nō repugnat pfectioni vie: s; p̄fectiōi p̄rie. **¶ Ad** t̄tiū dicen dū q pfectio vie non est pfectio simplicif. et

ideo semper habet quo crescat.
Ad nonum sic proce
 ditur. **¶ Videl** q incōueniēt distinguat tres ḡdus caritatis. s. caritas icipiēs: pficiēs. ⁊ pfecta. **¶ In** p̄ncipiū. n. caritatis ⁊ ei^o vltimā pfectiōez sunt mlti ḡdus medū. nō ḡ vnum solū mediū debuit poni. **¶ B** statim cuz caritas icipit eē icipit etiā p̄ficē. nō ḡ debet distingui caritas pficiēs a caritate incipiente. **¶ B** Quantū cūq; aliqs habeat in hoc mūdo caritatē pfectā: pōt etiā ei^o caritas augeri: ut dictū ē. s; caritatē augeri ē ipaz p̄ficere. g caritas pfecta nō debet distingui a caritate pficiente. incōueniēt ḡ p̄dicti tres ḡdus caritatis assignat. **¶ B** ē qd̄ Aug^o dic sup p̄mā cano. **Jobis.** Caritas cū fuerit nata: nutrit. qd̄ p̄tinet ad incipientes. cū fuerit nutrita roborat: qd̄ p̄tinet ad pficiētes. cū fuerit roborata p̄ficif: qd̄ p̄tinet ad p̄fectos. ḡ ē triplex ḡdus caritatis. **¶ B** dicen dum q sp̄uale augmētū caritatis cōsiderari pōt q̄tū ad aliqd filie corpali hoīs augmētō: qd̄ qdē q̄uis in plurimas p̄tes distingui possit. habet tñ aliqs d̄terminatas distinciones fm d̄terminatas actiōes uel studia ad q̄ hō p̄ducif p̄ augmētū. **¶ Sicut** infantilis etas d̄f anq; habeat vsū rōnis. postea aut distinguit ali^o status hoīs q̄ iam incipit loqui ⁊ rōne vti. itez tertius stat^o eius est pubertas: cum iam incipit posse generare. ⁊ sic deinde quousq; p̄ueniat ad p̄fectū. Ita etiā ⁊ diuer si ḡdus caritatis distinguūt fm d̄rsa studia ad q̄ hō p̄ducif p caritat^{is} augmētū. **¶ Nā** p̄mo qdē incūbit hoī studiū p̄ncipale ad recedendū a perō ⁊ resistendū cōcupiscētys ei^o: q̄ in ōriū caritatis mouēt. ⁊ b̄ p̄tinet ad incipientes in qbus caritas est nutrienda uel fo uēda ne corūpaf. **¶ Secūdū** aut studiū succedit ut hō p̄ncipalit̄ intēdat ad h̄ qd̄ in bono p̄ficiat. ⁊ b̄ studiū p̄tinet ad pficiētes: q ad hoc p̄ncipalit̄ intēdūt: ut in eis caritas p̄ augmētū roborēf. **¶ Tertū** aut studiū est ut hō ad b̄ p̄ncipalit̄ intēdat ut deo inbereat ⁊ eo fruaf. ⁊ b̄ p̄tinet ad p̄fectos q cupiūt dissolui ⁊ eē cū xp̄o. **¶ Sicut** etiā videmus i motu corpali q p̄mū ē recessus a termino. secūdū aut ē ap̄opinq̄tio ad aliū ēminū. tertium ē quies in termino. **¶ Ad** p̄mū ḡ dicendum q oīs illa d̄terminata distincio q̄ pōt accipi in augmētō caritatis cōp̄hendit sub istis

tribus que dicta sunt: sicut etiam ois diuisio
continuoꝝ apprehēdit sub tribus his: principio
medio ⁊ fine ut phus dicit in p̄ de celo. ¶ Ad
secundū dicit dū q̄ illis in q̄bus caritas inci-
pit quāuis pficiant: p̄ncipalioꝝ tñ cura imi-
net ut resistant peccat: q̄ ipugnationē inge-
tantur. s; p̄ ea hāc ipugnationē min⁹ sentiē-
tes ias quasi securi⁹ intēdūt ad p̄fectum. ex
vna tñ pte facientes op⁹. ⁊ ex alia pte hñtes
manū ad gladiū: ut d̄r in Esdra de edificato-
ribus hierusalē. ¶ Ad etiū dicit dū q̄ perse-
cti etiā in caritate pficiūt. s; nō est ad h̄ prin-
cipalis eorū cura. s; iam eorū studiū circa h̄
marie v̄fat: ut deo inhereāt. ⁊ quāuis etiā
h̄ querūt icipiētes ⁊ pficiētes: tñ magis sen-
tiunt circa alia suā sollicitudinē. incipientes
qd̄ de vitatiōe pctōꝝ: pficiētes vō de profe-
ctu virtutum.

Ad decimum sic pro

cedit. ¶ Videt q̄ caritas possit diminui. Cō-
traria. n. nata sūt fieri circa idē. s; augmēta-
tio ⁊ diminutio sūt d̄ria: cū q̄ caritas, augea-
tur ut dictū ē s̄. videt etiā q̄ possit diminui
¶ S. Aug⁹. x. cōfess. ad deū loquēs dicit. Ni-
tus te amat. q̄ tecū aliqd̄ amat. ⁊ in li⁹ s; q.
dicit. q̄ nutrimentū caritat̄ ē diminutio cu-
piditatis: ex q̄ videt q̄ etiā ecōuerso augmē-
tum cupiditat̄ sit diminutio caritat̄. s; cupi-
ditas quā amat aliqd̄ aliud q̄ de p̄t i boie
crescē. q̄ caritat̄ p̄t diminui. ¶ Sic Aug⁹
dicit s̄ sup̄ Beñ. ad lram. Nō ita de⁹ opatur
hoiēm iustū iustificando eū: ut si abscesserit
maneat in absente qd̄ facit. Ex q̄ p̄t accipi
q̄ eodē mō de⁹ opat̄ in hoie caritatē e⁹ ser-
uando quo opat̄ primo ei caritatē infundē
do. s; i p̄ma caritat̄ infusōe min⁹ se preparā-
ti deus minorē caritatē infundit. q̄ etiā i con-
seruatiōe caritatis min⁹ se preparāti: minorē
caritatem conseruat. p̄t q̄ caritas diminui
¶ S; est q̄ caritas in scriptura igni opat̄
h̄m illud Cantl. 8. Lāpades eius. i. caritatis
lāpades ignis atq; flāmaz. s; ignis q̄ diu ma-
net semp̄ ascēdit. q̄ caritas q̄ diu māet ascē-
dere p̄t. s; descēdē. i. diminui nō p̄t. ¶ R⁹
dicit dū q̄ quantitas caritatis quā h̄ i cōpa-
tione ad obm̄ propriū minui n̄ p̄t sicut nec
augeri: ut s̄ dictū ē. s; cū augeat h̄m quātita-
tem quā h̄ p̄ cōpationē ad subm̄ h̄ oportet
considerare: vtrū ex hac pte diminui possit.
si aut̄ diminaat oportet q̄ uel diminaat q̄

aliquē actū: uel p̄ solā cessationē ab actu: p̄
cessationē qd̄ ab actu diminuit v̄tutes ex
actibus acq̄site ⁊ q̄iq; etiā corrupit: ut s̄ vi-
ctū ē. vñ de amicitia phus dicit in 8. erhicor.
q̄ multas amicitias in appellatio soluit. i. n̄
appellare amicū ul' non collog ei. s; h̄ iō est
q̄ a seruatio vniuscui⁹ q̄ rei d̄pēdet ex sua
causa. causa aut̄ v̄tutis acq̄site ē act⁹ hūan⁹
vñ cessantibus hūanis actib⁹ v̄t⁹ acq̄sita di-
minuit ⁊ tandē totalit̄ corrupit. s; h̄ in cari-
tate locū nō h̄: q̄ caritas nō causat̄ ab hūa-
nis actib⁹: s; solū a deo: ut s̄ dictū est. ¶ In re-
lingur q̄ etiā cessare actu p̄t h̄ nec dimi-
nuit nec corrupit. si desit pctm̄ in ipsa cessa-
tiōe. Relinq̄t q̄ q̄ diminutio caritat̄ n̄ pos-
sit causari nisi ul' a deo ul' ab aliq̄ pctō. a deo
quidē nō causat̄ aliqs defect⁹. in nob: nisi p̄
modū pene h̄m q̄ subtrahit grām in penas
peccati. vñ nec ei cōpetit diminuire caritatē
nisi p̄ modū pene. pena at̄ debet pctō. vnde
relingur q̄ si caritas diminaat q̄ causa dimi-
nutiōis ei⁹ sit pctm̄: uel effectiue ul' merito-
rie. neutro aut̄ mō pctm̄ mortale diminuit
caritatē: s; totalit̄ corrupit ipsā ⁊ effectiue:
q̄ a de⁹ pctm̄ mortale d̄ria caritatē: ut. i. dice-
tur. ⁊ etiā meritoꝝ: q̄ q̄ peccādo mortaliē
aliqd̄ i caritatē agit. dignū ē ut deus ei sub-
trahat caritatē. sicut etiā nec p̄ pctm̄ veniale
caritas diminui p̄t: neq; effectiue. neq; me-
ritoꝝ. ¶ Effectiue qd̄ nō: q̄ ad ipsā caritatē
non attingit. caritas. n. ē circa finem vltimū
veniale autē pctm̄ ē cōdam iordnatio circa
ea que sūt ad finē. nō aut̄ diminuit amor: si-
nis ex h̄ q̄ aliqs iordnatioē aliquā cōmit-
tit circa ea que sūt ad finē sicut aliqñ d̄rigit
q̄ aliq̄ infirmi multū amātes sanitatē: iordi-
nate tñ se hñt circa diete obfuationes: sicut
etiā in speculatiōe sciētys false opiniōes circa
ea q̄ deducūt ex p̄ncipys nō diminuit cer-
titudinē p̄ncipioꝝ. sicut etiā veniale pctm̄ nō
meret diminutionē caritatis. cū. n. aliqs de-
ligit i minori: nō meret detrimētum pati in
maiori. deus. n. non plus se auertit ab hoie
q̄ h̄ auertit se ab ipso. vnde q̄ iordinate se
h̄ circa ea q̄ sūt ad finē. nō meret detrimen-
tum pati in caritate p̄ quā ordinat̄ ad vlti-
mū finē. ¶ In cōs̄ ē q̄ caritas nullo mō dimi-
nui possit directe loquēdo. p̄t tñ indirecte
dici diminutio caritat̄ dispositio ad corrupti-
onē ipsi⁹ q̄ sit ul' p̄ pctā reialia ul' etiā p̄ cessa-
tionē ab exercitio op̄e caritat̄. ¶ Ad p̄mū

g dō q̄ ōria sūt circa idē qm̄ subm̄ eq̄liter se
 hz ad vtrūq; ōrioz. s; caritas nō eodē modo
 se hz ad augmētū et diminutionē. potest. n.
 h̄re causam augentē. s; nō pōt h̄re causam
 minuētē sic dictū ē: vñ rō nō seqtur. ¶ Ad
 secūdū dicēdū q̄ duplex ē cupiditas. Una
 qdē qua finis in creaturā cōstituit. et h̄ mor
 tificat totaliter caritatē: cū sit venenū ipsius
 ut Aug^o dic̄ ibidē. Et h̄ facit q̄ de^o minus a
 me^o. s; q̄ debet amari ex caritate. nō qdem
 caritatē diminuēdo: s; eā totalit̄ tollēdo. et sic
 itelligēdū ē qd̄ dī. ¶ Ad^o te amat q̄ tecū ali
 quid amat. subdit. n. qd̄ nō pp̄t te amat. qd̄
 nō cōtingit in pctō veniali: s; solū in mortali
 qd̄. n. amat i pctō veniali pp̄t deus amatur
 hitu. et si nō actu. Est at̄ alia cupiditas venia
 lis peccati q̄ semper diminiuit p̄ caritatē sed
 tri tal̄ cupiditas caritatē diminiuere nō pōt
 rōne iā dicta. ¶ Ad tertiu^o dicēdū q̄ in isa
 fione caritatis regit^o mot^o liberi arbitry: si
 cur s̄ dictū ē. et iō illud qd̄ diminiuit intensi
 onē liberi arbitry: dispositiue opaf ad h̄ q̄
 caritas infundēda sit minor. s; ad cōserua
 tionē caritatis nō regit^o mot^o liberi arbitry
 aliqñ nō remaneret in dormiētib^o. vñ per
 impedimētū intensiōis mot^o liberi arbitry nō
 diminiuitur caritas.

Ad undecimum sic

pedis. ¶ Videt^o q̄ caritas semel hita n̄ possit
 amitti. Si. n. amittit^o: nō amittit nisi ppter
 pctm̄. s; ille q̄ hz caritatē nō pōt peccare. Dī
 n. i. Job. 3. Dis. n. q̄ nat^o ē ex deo pctm̄ nō
 facit: q̄a semē ipsius i eo manet. et nō potest
 peccare: qm̄ ex deo nat^o ē. caritatē aut̄ non
 h̄nt nisi filij dei: ip̄a. n. ē q̄ distinguit inē filios
 regni et filios pditiōis: ut Aug^o dic̄ i i^o d̄ tri.
 ḡ ille q̄ hz caritatē nō pōt eam amittere.
 ¶ Aug^o dic̄ in 8° de trini. q̄ dilectio si non
 est vera dilectio dicēda nō ē. s; sicut ip̄e dic̄
 in epla ad Julianū comitē. caritas q̄ deficē
 pōt nūq; vera fuit. ḡ neq; caritas fuit. si ḡ ca
 ritas sel habeat nūq; amittit. ¶ Breg^o
 dicit in omel. pentecostes. q̄ amor dei mag
 na operatur si ē: si desinit opari caritas n̄ est
 sed nullus magna opādo amittit caritatem.
 ḡ si caritas inhit amitti nō pōt. ¶ Libez
 arbitriū n̄ inclinā ad pctm̄. nisi p̄ aliqđ mo
 tiuū ad peccādū. s; caritas excludit oīa mo
 tiua ad peccādū. et amorē sui et cupiditatem
 et quicqd̄ aliud huiusmōdi ē. ḡ caritas amitti

nō pōt. ¶ S; ē qd̄ dī Apoc. 2. Habeo ad
 uersū te pauca q̄ p̄mā caritatē reliq̄sti. ¶
 ducedū q̄ p̄ caritatē spūs scūs in nob̄ hitat
 ut ex s̄ dictis p̄. Triplicit̄ ḡ possum^o fide
 rare caritatē. Uno^o ex pte spūs scī mouēt^o
 aīam ad diligēdū deū. et ex hac pte caritas i
 peccabilitatē hz ex v̄tute spūs scī que ifalli
 bilis opaf qd̄cuq; voluerit. vñ impossibile ē
 hec duo sil eē vera. q̄ spūs scūs velit aliquē
 mouere ad actū caritatis. et q̄ ipse caritatē
 amittat peccādo. nā donū p̄seueratiē opu
 tatur inē b̄nficia dei q̄bus certissime liberāf
 q̄cuq; liberāf: ut Aug^o dic̄ in li^o d̄ p̄destina
 tione scōp. Alio mō pōt considerari caritas
 scdm̄ p̄p̄riā rōnē. et sic caritas nō pōt aliqd
 nisi id qd̄ p̄tinet ad caritatis rōnē. vñ caritas
 nullo mō pōt peccare: sicut nec calor pōt in
 frigidare. et sic etiā iniusticia nō pōt bonū fa
 cē: ut Aug^o dic̄ i li^o d̄ sermōe dñi in mōte. 3.
 mō pōt cōsiderari caritas ex pte subī qd̄ est
 v̄ribile s̄m̄ arbitry libertatē. pōt aut̄ attēdi
 cōpatio caritatis ad h̄ subm̄. et s̄m̄ vniuersa
 lem rōnē q̄ opaf forma ad mām. et s̄m̄ spālē
 rōnē q̄ opatur habitus ad potētīā. Est aut̄
 de rōne forme q̄ sit in subō amissibilis q̄
 nō replet totā potētialitatē matie. sicut p̄ i
 formis gnābiliū et corruptibiliū q̄a materia
 hoz sic recipit vnā formā q̄ remanet in ea
 potētia ad aliā formā: q̄si nō repleta tota ma
 terie potētialitate p̄ vnā formā. et iō vna for
 ma pōt amitti p̄ acceptionē aliū. s; forma
 corpis celestis: quia replet totā matie potē
 tialitatē: ita q̄ nō remanet i ea potētia ad a
 liā formā: inamissibilis inest. sic ḡ caritas pa
 trie q̄a replet totā potētialitatē rōnal̄ inē i
 q̄tū. s. ois actualis mor^o ei^o fert̄ in deū: ina
 missibilis h̄etur. caritas aut̄ vie nō sic replet
 potētialitatē sui subī: q̄a nō semp̄ actu fert̄
 i deū. vñ qm̄ actu i deū nō fert̄: pōt aliqd̄ oc
 currere p̄ qd̄ caritas amittat. Habitū vero
 p̄p̄riū ē ut inclinēt potētīā ad agendum qd̄
 uenit habitū i q̄tū facit aliqd̄ videri bonū
 qd̄ ei uēit: malū aut̄ qd̄ ei repugnat. Sicut
 enī gust^o diiudicat saporē scdm̄ suā dispo
 sitionē. ita mēs hoīs diiudicat de aliq̄ faciē
 do scdm̄ suā hitualē dispositionē. Unde et
 phus dicit in 3° ethicoz. q̄ qualis vnusq; q̄
 ē talis finis videt̄ ei. ibi ḡ caritas iam i s̄ibi
 lic h̄etur. vbi id qd̄ uēit caritati nō potest
 videri nisi bonū. s. i patria. vbi deus videt̄
 p̄ cētīā que ē ip̄a eētia bonitatis. et ideo

negligentiā precedentē. vnde et pctā venialia dicunt esse dispositio ad mortale: sicut s̄ dictum ē. s̄ tñ p̄ vnū actū pcti mortalis si eum cōmiserit decidit caritate amissa. sed q̄a ipse subdit. si aliq̄s breuis lapsus acciderit et cito respiscat: nō penit̄ ruere videt̄. Pōt aliter dici q̄ ipse intelligit eū penit̄ euacuari et de cidē q̄ sic decidit ut ex malicia peccet. qd̄ n̄ statim in viro p̄fecto a p̄ncipio cōtingit. ¶ Ad secūdu dīcēdu q̄ caritas amittit̄ dupliciter. **U**no° directe p̄ actualē cōceptū. et h̄ mō Petrus caritatē non amittit. **A**lio° indirecte. qñ cōmittit aliq̄d h̄riū caritati. p̄t̄ aliquā passi onem occupat̄ uel timor̄. et h̄ mō Petrus caritatē facies caritatē amittit. s̄ ea cito recuperauit. ¶ Ad t̄ciū dīcēdu q̄ non q̄libet inordinatio affectiōis q̄ ē circa ea q̄ sūt ad finē. i. circa bona creata cōstituit pctiū mortale. s̄ solū qñ ē talis inordinatio q̄ repuḡt diuine uolūtati. et h̄ inordinatio directe h̄riat caritati ut dictū ē. ¶ Ad q̄rtū dīcēdu q̄ caritas iportat vnionē quādā ad deum. non aut̄ fides neq̄ spes. oē aut̄ pctiū cōstitit in a uersione a deo: ut s̄ dictū ē. et iō omne pctiū mortale h̄riat caritati. nō aut̄ oē peccatum mortale h̄riat fidei uel spei. s̄ qdā defmiata peccata p̄ que habitus fidei uel spei tollitur sicut et p̄ oē pctiū mortale h̄riat caritatis tollitur. vñ p̄ q̄ caritas nō pōt remanere infor mis: cū sit vltīa forma v̄tutū ex h̄ q̄ respicit deū in rōne finis vltimi ut dictum est.

Inde consi

Querādū est de obo caritatis Circa qd̄ duo cōsiderāda occurrunt. p̄ quidē d̄bis que sūt ex caritate diligēda. 2° de ordine diligēdoz. Circa p̄mū queruntur duodeci. p̄ vtz sol̄ de° sit ex caritate diligē dus uel etiā p̄mū. 2° vtz caritas sit ex caritate diligēda. 3° vtz creature irrōnales sint ex caritate diligēde. 4° vtrū aliquis possit ex caritate dei seipsum diligere. 5° vtrum corp̄ p̄p̄riū. 6° vtz pctōres sint ex caritate diligēdi. 7° vtz pctōres seipfos diligant. 8° vtz inimici sint ex caritate diligēdi. 9° vtruz sint eis signa amicitie exhibēda. 10° vtz angeli sint ex caritate diligēdi. 11° vtz demones. 12° de enumeratione diligēdoz rum ex caritate.

Ad primuz sic proce

dit. Videt̄ q̄ dilectio caritatis fistat in deo et nō se extendat ad p̄ximū. Sic. n. deo d̄be mus amorē: ita et timorē: s̄m illud Deut° 10°. Et nūc iſrl̄ qd̄ dñs de° ut̄ petit nisi ut time as et diligas eū. s̄ alius ē timor q̄ timef̄ hō: q̄ d̄ timor hūan̄. et alius timor q̄ timef̄ de us q̄ ē uel filius uel filialis ut ex s̄ dictis p̄z ḡ etiā ali° ē amor caritati q̄ diligif̄ deus: et ali° ē amor q̄ diligif̄ p̄ximū. ¶ P̄. Phus di cit in 8° ethicoz. q̄ amari ē honorari. s̄ ali° est honor q̄ debet̄ deo: qui ē honor patrie et ali° ē honor q̄ debet̄ creature: q̄ ē honor du lie. ḡ etiā ali° ē amor q̄ diligif̄ de°. et ali° quo diligif̄ p̄ximū. ¶ P̄. Spes generat caritatē ut h̄etur i glo. Mat̄ h̄. p̄. sed spes ita h̄etur d̄ deo q̄ rephendit̄ spantes i hoie: s̄m illud Jere. 17°. Maledict̄ hō q̄ cōfidit i hoie. ḡ ca ritas ita debet̄ deo q̄ ad p̄ximū se nō exten dat. ¶ S̄z d̄ ē qd̄ d̄f. i. Job. 4°. Voc māda tū h̄m̄ a deo ut q̄ diligif̄ deū: diligat et fr̄z suū. ¶ R̄. dīcēdu q̄ sicut s̄ dictū ē: h̄itus n̄ diuersificat nisi ex h̄ q̄ variat̄ spēm actus. ois. n. actus vniūs sp̄ei ad eūdē habituz p̄ti net. cū aut̄ sp̄es act̄ ex subo sumat̄ s̄m s̄ora lem rōnē ipsius. necesse ē q̄ idē sp̄e sit act̄ q̄ fer̄ in rōnē obiecti. et q̄ fer̄ in obiectum sub tali rōnē. sicut eadē ē specie visio q̄ vide tur lumē et q̄ videt̄ color s̄m lumis rōnē. rō aut̄ diligēdi p̄ximū deus ē. hoc. n. d̄ben̄ in p̄ximo diligē: ut in deo sit. vñ manifestuz est q̄ idem specie act̄ ē quo diligif̄ deus et quo diligif̄ p̄ximū. et p̄t̄ h̄itus caritatis nō solū se extēdit ad dilectionē dei. s̄ etiam ad dilectiōz p̄ximū. ¶ Ad p̄mū ḡ dīcēdu q̄ p̄ximū timeri pōt dupliciter: sicut et amari. **U**no° p̄t̄ id qd̄ ē p̄p̄riū sibi. puta cū aliq̄s timet tyrānū p̄t̄ ei° crudelitātē. uel cū amat ip̄m p̄t̄ cupiditatē acq̄rendi aliqd̄ ab eo. et tal̄ timor hūan̄ distigu f̄ a timore dei. et si milit̄ amor. **A**lio° timef̄ hō et amat̄ p̄t̄ id qd̄ ē dei in ip̄o. sicut cū secularis p̄t̄s timef̄ p̄t̄ misteriū d̄ni qd̄ h̄z ad vindictam ma lefactorz. et amat̄ p̄t̄ iusticiā. et tal̄ timor boīs nō distiguif̄ a timore dei sic nec amor. ¶ Ad secūdu dīcēdu q̄ amor respicit bonū in cōi: s̄z honor respicit p̄p̄riū bonū honora ti. defert̄. n. alicui i testimoniū p̄p̄rie v̄tutis et iō amor nō diuersificat specie propter di uersā quātitatē bonitat̄ diuersoz dūmodo